

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. I. An res judicata jus faciat inter alios?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

causa iusta breviare, vel prorogare potest, L. 2. & L. 4. §. si quis condemn. ff. de re iud. & tradit gloss. hic V. Actoris: sed causæ cognitione non præmissâ, non potest tempus mutari, prout tradit gl. citat. Felinus hic n. 8. addens, quod nec prorogari possit sine causa. Dynus, & alii in reg. 17. in 6. quia indultum à jure beneficium, non est alicui auferendum.

2604.

Si quæras, an appellari possit à mero Executore? Resp. quod non, ordinariè; cum ipse non gravet, sed executionem mandans, L. 4. ff. de appellat. nisi excedat limites mandati, c. novit. 48. de appellat. vel partes Judicis assumat, aut sententiam velit interpretari, L. sicut proponis c. de executione rei iudicatæ; sic enim imple gravamen infert, si tamen nulla sit sententia, semper opponi potest contra executionem, uti videre est apud Durand. in specul. L. 2. p. 1. tit. de except. & replicationibus §. 3. n. 14. nam talis exceptio nullitatis, quæ exceptio iudicium retrò reddit. (v. g. Judicem non fuisse competentem, Procuratorem fuisse falsum, seu mandato destitutum) post latam sententiam semper opponi potest c. in nostra, 4. de Procuratoribus. Et ideo merus Executor cognoscere potest de exceptione contra sententiam, ut appareat, num eam exequi debeat, an verò supersedere, & causam ad Superiorem seu mandantem remittere? c. de cætero. 5. h. t. & tradit Gail. l. 1. observ. 113. n. 8. Joann. Andr. hic n. 21. Qui ait: nisi sententiam manifestè constet, nullam esse, executorem impediri non posse ab executione.

2605.

Not. 3. quando exceptio contra nullitatem sententiæ objicitur, non oppugnari directè iustitiam sententiæ, sed aliquid accessorium (dicendo factam esse novationem, hoc est, novam conventionem super sententia condemnationis) in quæ tali casu super illa executorem posse cognoscere, ut sciat, an exequi debeat? L. 4. §. si ex conventionem. ff. de re iudicat. si autem esset appellandum contra executionem, & appellatio fit vel de facto executionis, executore servante mandatum? appellatio fieri debet ad Superiorem Judicis mandantis; quia tunc mandans, non executor, gravat; vel egreditur mandatum? & tunc appellatio fit ad mandantem; quia tunc gravat executor. V. Abbas

Tom. II.

in c. quoad consultationem. 15. h. t. Et quoniam appellatio, ab executione sententiæ, regulariter prohibita est, ideo appellans ab executione sententiæ causam exprimere debet, ut notat Abbas cit. n. 30.

Not. 4. quando in tit. seqq. ex diversis juris constitutionibus dicitur, sententiam, à qua non fuit appellatum intra decennium, aut, si appellatio interposita, sed deserta est, transire in rem iudicatam, & jus tribuere victori contra victum, ut is non audiatur, si productis rursus actis, vel aliâ ratione probare velit, sententiam contra se latam, injustam esse; debere intelligi, non in rei veritate, sed solum juris presumptione, ut exposuimus à n. 2601. Talis est sententia, lata contra jus litigantis, non tamen contra jus commune, c. Cum inter 13. h. t. sententia lata, contra privilegium exhibitum in iudicio, c. suborta 21. eod. & c. his præmissis:

2606.

§ I.

An res iudicata jus faciat inter alios?

Quod jus faciat inter litigantes, cum victori exinde competat exceptio rei iudicatæ, & victus non audiatur, remedio ordinario volens impugnare rem iudicatam, communis tenet; unde quæstio solum est de aliis extraneis, an quoad illos, in pari causa; idem jure teneat, quod inter alios actum est: quia in re communis regula est, quod sententia inter alios lata, per se loquendo, & regulariter, alijs non præjudicet, L. penult. ff. de re iudicat. ibi: saepe constitutum est, res, inter alios iudicatas, alijs non præjudicare; hæc tamen regula in utramque partem habet suas limitationes nimirum, ut in certis casibus res, inter alios extra judicialiter acta, alijs etiam præjudicet; in certis, non profit, ut colligitur ex seq. Nam, si Creditor patitur, debitorem agere de proprietate pignoris, sententia lata contra debitorem, æquè nocet Creditori, ac si contra ipsum lata esset, ex L. penult. ff. de re iudicat. ibi: scientibus, sententia, qua inter alios data est, obest, cum quis de eare, cujus actio vel defensio primum sibi competit, sequenti agere patitur; veluti si Creditor experiri

2607.

Pppp

passus

passus sit debitorem de proprietate pignoris; aut Maritus socerum, vel Uxorem, de proprietate rei in dotem accepta; aut possessor venditorem de proprietate rei emptæ V. in seq. n. 2610. in fine limitationem ibi positam.

2908.

Deinde, quando à jure illius, qui succubuit in causa, pendet jus tertii, sententia condemnatoria illius, nocet etiam tertio; sic, si rescindatur testamentum contra heredem scriptum quoad institutionem, ea sententia nocet etiam Legatariis, per L. 8. §. penult. ff. de inoffic. testam. ibi: *si ex causa de inofficiosi cognoverit Judex, & pronuntiaverit contra testamentum, nec fuerit provocatum; ipso jure rescissum est, & sius heres erit, secundum quem judicatum est: & bonorum possessor in hoc se contendit, & libertates, ipso jure non valent, nec legata debentur, sed soluta repetuntur aut ab eo qui solvit; aut ab eo, qui obtinuit, & hæc utili actione repetuntur, dixi: si rescindatur contra heredem, nam sententia lata contra unum ex Legatariis non eo ipso nocet Legatario alteri, L. 1. ff. de except. rei judicat. ibi: *nec si superatus fuerit Legatarius, præjudicium libertati fit.* Verùm, circa præsens exemplum circa Legatarios plura observanda veniunt; ab his non rectè fieri argumentum ad hypothecarios; nam esto sententia lata contra testamentum, & heredem scriptum, noceat etiam Legatariis; non tamen nocet Creditoribus hypothecariis sententia lata contra heredem, vel dominum, qui rem pignori, vel hypothecæ dedit; legatum enim ininitur testamento, & eo corrueute, corrui; pignus autem stare potest, si is, qui rem pignori dedit, tunc fuit ejus dominus; & Creditor id probat, ut habetur ex L. 3. ff. de pignoribus ibi: *sed creditor (nimirum hypothecarius) non bene legatariis per omnia comparatur, &c.* Secundo observand: dicta n. priori non intelligi pro casu, quo hæres scriptus condemnatus, se non defendit, aut collusoriè agit in fraudem Legatariorum; tunc enim sententia contra illum non nocet Legatariis, quin isti possint appellare contra Victorem perinde, ac si sententia lata esset contra dictum heredem, ex L. 14. ff. de appellat. ibi: *si per lusorio judicio actum sit adversus testamentum, an jus faciat Judex?**

videndum: Et D. Pius, cum inter conjunctas personas diceretur, per collusionem in necem Legatariorum & libertatum actum, appellare eis permisit: & hodie hoc jure utimur, ut possint, appellare, sed & agere causam apud ipsum Judicem, qui de testamento cognoscit, si suspicantur, non ex fide heredem causam agere: & idem dicendum venit in casu, de quo n. 2607. ex L. 5. C. de pignoribus ibi: *Præses Provincia, Vir clarissimus, jus pignoris tui exequentem te audiet, nec tibi ob erit sententia adversus debitorem tuum dicta, si eum collusisse cum Adversario tuo, aut non causam Cognita, sed præscriptione superatum esse constiterit.*

Econtra, si sententia lata sit contra unum, ea nihil nocet etiam scienti, qui jus proprium habet, vel defensionem ab illius jure, vel causam independentem, ratio sumitur ex cit. L. 5. C. de pignoribus ibi: *scientibus nihil præjudicat, si ex duobus heredibus debitoris alter condemnatur: nam alteri integra defensus est, etiamsi cum herede suo agi sciverit.* Item, si ex duobus pefitoribus alter victus acquirerit, alterius portioni non præjudicatur. Idem dicendum est ex eadem lege, si fundum à te Titius petierit, quem ego quoque, sed non ex persona Titii ad me pertinere dico: nam quamvis contra Titium, me sciente, judicatum sit; nullum tamen præjudicium patior, quia nequè ex eo jure, quo Titius victus est, vindico; nequè potui Titio intercedere, quo minus jure suo utatur, sicut cohærede, supra diximus.

2610.

Hoc tamen limita, ut non procedat, quo plures distinctis & propriis juribus agunt contra Titium, si unus agat nomine omnium; ut colligitur ex L. 2. ff. de Evictionibus, quod etiam dicendum est, si res pluribus debita, sit individua, nam in tali casu sententia contra unum lata, etiam reliquis nocet, speciali provisione legis, ut habetur, §. 2. ff. de Verb. obligat. ibi: *& ideo, si divisionem res promissa non recipit, veluti Via, hæredes promissoris singuli in solidum tenentur. Sed quo casu unus ex heredibus solidum præstiterit, repetitionem habebit à Cohærede, familia rescundæ judicio.*

§. II.